

İnternet ortamında aracılık faaliyetlerinde e-fatura ve e-defter uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	88031814-010[VUK-2019/07-17]-22025
Tarih	25.04.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Hatay Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 88031814-010[VUK-2019/07-17]-22025

25.04.2023

Konu : İnternet ortamında aracılık faaliyetlerinin vergisel durumu hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzdan, restoran, büfe vb. yemek sektöründe olan firmaların internet ortamında müşterilerle buluşturulması ve restoranların satışlarına aracılık edilmesi kapsamında her satış üzerinden restoran, büfe vb. yerlerden aracılık bedeli alınması karşılığı hizmet verdiğiniz, ürünü

müşteriye satan ve ulaştıran firmaların bunu fatura veya ödeme kaydedici cihaz ile belgelendirdiği, firmalara yaptığınız aracılık hizmeti karşılığı bu firmalara düzenleyeceğiniz faturayı kaç gün içerisinde düzenlemeniz gerektiği hususu ile işe yeni başlamanız nedeniyle Defter-Beyan Sistemine kayıtlı olduğunuzu belirterek e-Defter uygulamasına geçmeden e-Fatura uygulamasını kullanıp kullanmayacağınız hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

(1) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*",

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, "*Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Hazine ve Maliye Bakanlığı; mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, bu süreyi indirmeye ya da faturanın malın teslim edildiği veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Bu süreler içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.*",

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2. Serbest meslek erbabına;

3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (2022 yılı için 2.000 TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (2022 yılı için 2.000 TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir."

hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla;

- Anlaşmalı işletmelerden, verilen hizmet karşılığında komisyon ve benzeri adlar altında alınacak aracılık hizmeti bedeli için, hizmeti verdiğiniz tarihten itibaren azami yedi gün içerisinde fatura düzenlemeniz gerekmekte olup, aynı işletmeye verilen hizmetlere ilişkin olarak, her bir işlem itibarıyla fatura düzenleme süresi aşılmamak kaydıyla, yedi günlük dönemler halinde birden fazla işlemi ihtiva edecek şekilde tek fatura düzenlenmesi de mümkündür.

- Söz konusu hizmetin işletmelerle yapılan bir anlaşma/sözleşme kapsamında süreklilik arz edecek (birden fazla KDV vergilendirme dönemini kapsayacak) şekilde verilmesi durumunda, her bir dönem (ay) içinde verilen hizmet için, bedelin tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın, ilgili aylık vergilendirme döneminin (ayın) son gününden itibaren 7 gün içerisinde tarafınızca fatura düzenlenmesi de mümkün bulunmaktadır.

(2) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrasında Hazine ve Maliye Bakanlığının elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Ayrıca söz konusu fıkra, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Hazine ve Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasında ise Hazine ve Maliye Bakanlığının mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıtıtmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak 19/10/2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin;

- "IV.1.4. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu" başlıklı bölümünde, "a) Aşağıda sayılan mükellef gruplarının e-Fatura uygulamasına dâhil olmaları ve e-Fatura uygulamasına kayıtlı diğer kullanıcılara faturalarını e-Fatura olarak düzenlemeleri ve bunlardan e- Fatura olarak almaları zorunludur.

...

4- Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin

Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları.",

- "IV.1.5. e-Fatura Uygulamasına Geçiş Süresi" başlıklı bölümünde; "...

c) Aracı hizmet sağlayıcıları, internet reklamcılığı hizmet aracıları ile internet ortamında ilan yayınlayanlar 1/7/2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.",

- "IV.2.4.2. Aracı Hizmet Sağlayıcıları, İnternet Ortamında İlan Yayınlayanlar ile İnternet Reklamcılığı Hizmet Aracılarının e-Arşiv Fatura Uygulamasına Geçiş Zorunluluğu" başlıklı bölümünde ise; "Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları, 1/1/2020 tarihine kadar (2020 ve müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükelleflerin ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Arşiv Fatura uygulamasına geçmek zorundadır..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile; Vergi Usul Kanunu kapsamında tutulması zorunlu olan defterlerden www.edeften.gov.tr internet adresinde format ve standardı yayımlanan defterlerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenerek elektronik defter kullanımına izin verilmiştir. Mezkur Genel Tebliğin, 19/10/2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3 Sıra No.lu Elektronik Defter Tebliği ile değişen, "3.2. e-Defter Uygulamasına Dâhil Olma Zorunluluğu" başlıklı bölümünde; e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükelleflerin, e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren) e-Defter uygulamasına da geçmek ve www.edeften.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorunda oldukları belirtilmiştir.

Buna göre; internet siteniz üzerinden verdiğiniz söz konusu hizmet, aracı hizmet sağlayıcılığı olup, 1/1/2020 tarihi itibarıyla e-Arşiv Fatura uygulamasına, 1/7/2020 tarihi itibarıyla da e- Fatura uygulamasına geçmeniz gerekmektedir.

Bununla birlikte, II nci sınıf tüccar olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız halinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 176 ve müteakip maddeleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutmaya başlayacağınız tarihe kadar, Defter-Beyan Sistemi kapsamında işletme hesabı esasına göre defter tutmaya devam edebileceğiniz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026